

Škola

**Mravčekovia v akcii,
tentokrát pri zbere starého
papieru**

strana 4

Publicistika

**Počítačové hry ÁNO, či NIE
- má počítačová hra okrem
zábavy aj iný vplyv?**

strana 6

Udialo sa

**Letný tábor v indiánskom
duchu, alebo skvelých osem
dní v Kláštore pod Znievom**

strana 9

ŠTIAVNICKÉ TO I TO

ČASOPIS OBCE LIPTOVSKÁ ŠTIAVNICA

ROČNÍK XIII, ČÍSLO 4

25. OKTÓBER 2011

NEPREDAJNÉ

Editoriál - Nie je jeseň ako jeseň

Edita Haluzová

Každé z ročných období má svoje čaro, ale jeseň priam hýri farbami. Či už teplými odtieňmi hnedej a hrdzavej, alebo pestrými farbami dozrievajúcej úrody.

Už od malička mám z ročných období najradšej jeseň pre jej čarovné farby a sladkú vôňu dozretého ovocia. Nevadia mi ani ranné hmlý, či sychravé počasie. Hlavne že cítim pod nohami opadané lístie, ktoré pri každom kroku šuchoce a zakrýva blatisté chodníky a drobné kaluže. Je to obdobie dozretia, keď príroda ponúka k zberu svoje plody a chystá sa na dlhý zimný spánok. Aj ľudský život má svoje obdobia. Jar – to je zrod, prvé kontakty s blízkymi, prvé kroky, prvé kontakty s okolím a prvé poznávanie, učenie, zbieranie skúseností.

Leto – to je obdobie dospelosti, keď človek zozbierané skúsenosti a vedomosti zúročí ako plody svojej práce. Úspech v zamestnaní, založenie rodiny, starostlivosť o potomstvo, každý v takom poradí, v akom má nastavený hodnotový rebríček.

No a potom prichádza jeseň života, keď človek z pracovného procesu odchádza na „zaslúžený odpočinok“ a zasa podľa svojho hodnotového rebríčka buď posedáva, hovorí o svojich chorobách, únave, osamelosti a čaká na smrť, alebo sa teší, že má už konečne odrastené a zaopatrené deti, možno aj vnúčatá a konečne sa môže venovať sám sebe, svojim záľubám, alebo koníčkom.

Prečo sa zaoberám touto témou? Lebo je jeseň a 7. 9. v KD A. Hlinku sa konala Celoslovenská prehliadka folklórnych súborov seniorov, na ktorej som sa zúčastnila ako zdravotný dozor.

Veľmi ma prekvapila úroveň a bohatá účasť seniorov na tomto podujatí.

Už pekne dlho som nestretla pokope toľko seniorov na meter štvorcový, ako na tomto

mieste.. Milé na tom bolo to, že toto stretnutie vôbec nepripomínalo veľký starobinec. Pestré kroje a rovnošaty účinkujúcich priam hýri farbami, ich vráskavé tváre boli milé, oči žiarili zanietením pre to čo robia a čo všetko dokážu. Ich prejav bol kultivovaný, oku aj uchu lúbivý a pre všetkých zúčastnených verím že priniesol príjemný kultúrny zážitok. Nebudem spomínať, koľko novinárov, fotoreportérov, či osobností verejného života, sa na prehliadke zúčastnilo, lebo najdôležitejší boli účinkujúci. Na prehliadke sa zúčastnilo 9 súborov z celého Slovenska. O bodku na záver sa postaral folklórny súbor Salatín z Lípt. Sliačov.

Veru nie je jeseň ako jeseň. A pre človeka ani jeseň života nemusí byť sklúčujúca, keď ju prežíva naplno a teší sa z každého okamihu, ktorý môže prežiť.

V Knihe o pastierovi od J. Davisovej sa píše: „každé ráno, keď sa zobudíš, prisľúb úsvitu, že udržíš svoje srdce ľahké ako pierko.“ A ja len dodávam otvor svoje srdce láske a teš sa z každého nového dňa.

Zo zasadnutí OZ

Zasadnutie obecného zastupiteľstva obce Liptovská Štiavnica sa konalo dňa **18.8.2011**.

K bodu 1-3: Zasadnutie obecného zastupiteľstva otvoril a viedol starosta obce, ktorý privítal prítomných a oboznámil ich s programom. Bola zvolená návrhová komisia, určení overovatelia a zapisovateľ zápisnice.

K bodu 4: Prebehla kontrola plnenia uznesení, ktoré vykonala ekonómka Miroslava Kačaljaková a skonštatovala, že uznesenia

sa priebežne plnia.

K bodu 5: Obecné zastupiteľstvo obce Liptovská Štiavnica schválilo podmienky predaja obecného majetku parc. č. CKN 539, vodné plochy o výmere 502 m² a CKN 540/1, ostatné plochy o výmere 3196 m², k. ú. Liptovská Štiavnica zapísaných na LV č. 596 (lokalita Rybník) a to formou obchodnej verejnej súťaže. Podmienky obchodnej verejnej súťaže o najvhodnejší návrh na uzatvorenie kúpnej zmluvy, ktorej pred-

metom boli hore uvedené parcely boli prístupné na webovej stránke obce, na úradnej tabuli obce a v regionálnej tlači. Záujemcovia mohli svoje návrhy fyzicky doručiť na Obecný úrad v Liptovskej Štiavnici najneskôr do 23.9.2011 do 12:00 hod.. V súčasnosti vieme povedať, že do verejnej obchodnej súťaže sa prihlásil jeden uchádzač a to firma Firing, s. r. o, Robotnícka, Banská Bystrica, ktorá však nespĺnila jednu zo základných podmienok obchodnej verej-

Pokračovanie - s. 2

Zo zasadnutí obecného zastupiteľstva

Pokračovanie zo s. 1

nej súťaže, a to zložiť hotovosť na účet vyhlasovateľa súťaže (t.j. Obce Liptovská Štiavnica). Termín poukázania finančných prostriedkov na účet obce bol 29.9.2011 do 12:00 hod.. Nakoľko táto podmienka nebola splnená celá obchodná verejná súťaž je neplatná a o ďalšom investovaní v lokalite Rybník bude musieť znova rozhodnúť OZ obce.

K bodu 6: Poslanci OZ súhlasili s vypracovaním znaleckého posudku súdnym znalcom na parc. č. CKN 539, vodné plochy o výmere 502 m² a CKN 540/1, ostatné plochy o výmere 3196 m², k. ú. Liptovská Štiavnica zapísaných na LV č. 596 (lokalita Rybník). V súčasnej dobe je vypracovaný znalecký posudok na lokalitu Rybník a hovorí o cene 12,42 €/m². Pri tejto príležitosti by som ešte pár slovami ostal v predmetnej lokalite. Myšlienka samosprávy vybudovať reštauračno-oddychovú zónu

na Rybníku spočívala v tom, že obec ako vlastník pozemku by pozemok nepredávala v trhovej cene napr. 50€/m², ale predala by ho približne v cene súdno - znaleckého posudku. Ako protihodnotu by požadovala výstavbu reštauračno-oddychovej zóny v cene napr. 333 000,- €, ktoré by investor investoval z vlastných prostriedkov. Záverečnou podmienkou obce však stále ostáva sprístupnenie lokality Rybník širokej verejnosti občanov obce a taktiež zachovanie dvoch líp. Táto myšlienka a ponuka stále rezonuje medzi obyvateľmi a bol by som veľmi rád, aby sa táto lokalita začala využívať pre všetkých obyvateľov našej obce. Ak máte známych, alebo priateľov, ktorí majú chuť podnikáť v našej obci treba ich odporučiť buď jednotlivým poslancom obce alebo vedeniu obce.

K bodu 7: Zasadnutia OZ sa zúčastnili aj zástupcovia Dobrovoľného hasičského zboru

v Liptovskej Štiavnici, ktorí poslancom OZ predložili návrh na postavenie dreveného altánku v lokalite Zemianska dolina (pod Lúčnym hríbom). Predseda PSML Liptovská Štiavnica Ing. Vladimír Tholt s návrhom súhlasil pri dodržaní stavebného zákona a všetkých bezpečnostných podmienok.

K bodu 8: Starosta obce v tomto bode informoval poslancov OZ, že pokračuje v rokovaní o kúpe pozemku parc. č. PKN 808/57 o výmere 2450 m² (Medokýš)

K bodu 9: Poslanci OZ schválili navýšenie rozpočtu na rekonštrukciu futbalovej tribúny zo 4000,- € na 12 000,-€

K bodu 10: Rôzne:

- starosta obce informoval poslancov OZ o žiadosti Ing. Michala Cíbika, bytom Hlavná 76, Liptovská Štiavnica ohľadom merania imisií hluku vo vonkajšom prostredí v okolí firmy AKORD, a. s., Ul. Miest-

neho priemyslu, Námestovo – výrobné betónových tvárnic a posúdenie súladu výsledkov merania s prípustnými hodnotami v životnom prostredí. Výsledky merania zodpovedajú norme STN ISO -1996-1,2.

- poslanci OZ odsúhlasili umiestniť dopravnú značku obmedzenie rýchlosti na 30 km/h s doplnkovou značkou cesta vo výstavbe na Kľučníkach,

- poslanci OZ posúdili žiadosť Antona Capíka, bytom Hlavná 12, Liptovská Štiavnica o výstavbu autodielenie pre osobné automobily na parcele CKN 776,

- poslanci OZ prehodnotili potrebu vyčistenia mostu pri ZŠ v Liptovskej Štiavnici v spolupráci s Dobrovoľným hasičským zborom v Liptovskej Štiavnici.

K bodu 11: Starosta obce poďakoval prítomným za účasť a zasadnutie OZ ukončil.

Postrehy starostu obce

Dušan Lauko

Vážený spoluobčania,

postupne končí leto, možno aj krásna jeseň. Pomaly, ale isto začínajú dlhé večery. V mojich postrehoch by som v dnešnom článku zabrádol do dvoch oblastí.

V prvom rade chcem pár slovami oboznámiť občanov s pomaly končiacou sa pozemkovou úpravou (komasáciou) v našej obci. Podľa platného harmonogramu by celé dielo komasácie malo byť ukončené v mesiaci máj 2012. Toho času je hotový prerozdelený plán so zapracovaním pripomienok jednotlivých vlastníkov. V mesiaci december by sa celé dielo komasácie, ktoré má v súčasnosti v rukách Pozemkový úrad Ružomberok, malo

dostať na zápis do katastra. Počas zápisu diela do katastra bude akékoľvek zapisovanie a prevody nehnuteľností nemožné, preto ak máte potrebu urobiť nejaký majetko-právny prevod, urobte tak čím skôr. V mesiacoch október – november nás však čaká otázka od spracovateľa, ako budete so svojimi nehnuteľnosťami nakladať v budúcnosti, t. z. či ich budete obrábať ako drobnohospodáriaci roľníci, alebo ich ponecháte ako doposiaľ v nájme miestnemu poľnohospodárskemu družstvu. Tu chcem povedať, že po ukončení komasácie bude mať každý vlastník slobodnejšie ruky ako doposiaľ a to preto, že so svojou nehnuteľnosťou bude nakladať slobodne a sám, nie ako doteraz,

kedy bol len podielníkom – teda nemá napr. 2/36-iny, ale má 1/1 –inu. Táto skutočnosť znamená, že za vlastníckmi možno prídu aj noví záujemcovia o pôdu a budú ponúkať rôzne výhody a možnosti.

Chcem vás požiadať buďte

rozumní, lebo prípadným rozpredajom jednotlivých parciel môže byť ohrozený aj chod poľnohospodárskeho družstva. Ak sa predsa len nakoniec vlastník rozhodne svoju nehnuteľnosť predať, skúste

Pokračovanie - s. 3

ZO Jednoty dôchodcov Slovenska Liptovská Štiavnica
v spolupráci s obcou Liptovská Štiavnica

požívajú širokú verejnosť

na

Katarínsku Zábavu

Termín: 25. 11. 2011

Čas: 20:00 hod

Miesto: Kultúrny dom v Liptovskej Štiavnici

Do tanca hrá skupina DUO M

Vstupné 2 €

Jeseň – čas zamyslenia

Katarína Kačalková

Jeseň je ročné obdobie, ktorému ľudia väčšinou dávajú prívlastok – smutná. Určite preto, že odchádza leto, dni naplnené slnkom, oddychom a začínajú sa školské, či pracovné povinnosti. Padajúce lístie zo stromov nám neklamne pripomína, že skončilo niečo pekné a prichádza čas odpočinku, kedy je potrebné nabráť nové sily s nádejou, že opäť príde jar...

Akosi tak podobne je to aj so životom človeka. Na tejto zemi žijeme niekoľko rokov, ale zákonite príde čas, kedy odpadne aj ten náš posledný lístok, ktorý nás spájal s pozemským životom. A príde čas čakania, čakania na našu vlastnú jar, na naše nové oživenie, ktoré jedine dáva zmysel tomuto pozemskému životu...

V jesenný čas naše kroky vedú na cintoríny, kde chodíme spomínať na blízke a

drahé osoby, ktorým už dohorela pozemská svieca. Len spomínať a zapáliť sviečku – to by bolo veľmi málo. Pre kresťana je podstatná nádej, viera v nekonečné Božie milosrdenstvo, že raz sa s našimi drahými spolu stretieme.

Prvé novembrové dni nás ponoria do týchto myšlienok ešte viac. Prvý november – prikázaný sviatok Všetkých svätých je u nás od roku 1994 zároveň dňom pracovného pokoja. Akoby aj tento fakt chcel naznačiť vážnosť, dôstojnosť a potrebnosť zamyslieť sa nad svojim životom a ak je to potrebné, čím skôr zjednať nápravu.

Keď trošku poblúdime po internete, dozvieme sa, že sviatok Všetkých svätých sa prvýkrát slávil v Ríme 13. mája 609, keď pápež Bonifác IV. prebral od cisára Fokasa pohanský chrám všetkých bohov, tzv. Panteón a zasvätil ho Panne Márii a všetkým svätým. Neskôr pápež Gregor

III. preložil slávenie Všetkých svätých z 13. mája na 1. november, keď v Bazilike sv. Petra slávnostne posvätil kaplnku k úcte všetkých svätých.

Na sviatok Všetkých svätých nadväzuje deň Pamiatky všetkých verných zosnulých, ľudovo nazývaný Dušičky. V roku 998 opäť Odilo v benediktínskom kláštore Cluny zaviedol tradíciu 1. novembra večer vyzváňať a spievať žalmy za mŕtvych a na druhý deň slúžiť veľkú zádušnú omšu. Na znak nesmrteľnosti duší a Božieho milosrdenstva sa na cintorínoch zapalovali sviečky.

O dušiach zosnulých sa môžeme dočítať aj v predkresťanských časoch. Má to súvis s dávnou mystickou tradíciou indoeurópskych národov, ktoré verili, že sa medzi vracajú duše zosnulých. Toto bolo rozšírené najmä medzi obyvateľstvom keltského pôvodu. V noci z 31. októbra

na 1. novembra sa Kelti lúčili s letom a vítali vládu kniežata smrti, ktorý vládol zime. Kelti verili, že v túto noc život odovzdáva žezlo smrti, mŕtvi prichádzajú na zem, aby si vybrali nejaké telo, v ktorom sa usadia. Zo strachu, že si vyberú práve ich vlastné, im prinášali rôzne obety. Takto si chceli nakloniť mŕtve duše a zároveň odohnať zlých duchov a démonov.

Myšlienka na posmrtný život, duše zosnulých, ale aj samotné návštevy cintorínov v nás môžu niekedy vyvolávať akýsi pocit bázne, stiesnenosti, neurčitosti pred čímsi nepoznaným, zahaleným rúskom tajomstva. Každoročne máme príležitosť pouvažovať nad touto realitou. Využime tento jesenný čas a prichádzajúce sviatky, aby sme čo najviac pomohli duším našich drahých zosnulých. Veď raz budeme takúto pomoc potrebovať sami...

Postrehy starostu obce

Pokračovanie zo s. 2

možnosť predložiť ponuku aj poľnohospodárskemu družstvu, ktoré určite prejaví záujem o odkúpenie poľnohospodárskej pôdy. Tí ľudia, ktorí sa rozhodnú svoju pôdu obhospodarovať, nech zväžia svoje schopnosti a možnosti. V minulosti si naši predkovia takto obhospodarovali lokalitu Okružky. Ako to dopadlo, to všetci dobre vieme. Na záver prvej témy len toľko – máme funkčné poľnohospodárske družstvo a nebol by som rád, aby komasácia zlikvidovala družstvo. Mnohokrát v minulosti sa zdalo, že pôda (akákoľvek) stráca na hodnote, ale verte mi určite to nie je pravda a príde čas, kedy bude pôda cen-

nejšia ako všetky peniaze. Druhou témou, s ktorou chcem oboznámiť občanov, je donekonečna opakovaná téma separovanie a vývoz TKO. Tak ako som v minulosti spomínal, zopakujem to aj dnes. Čo sa týka počtu vyvezených kuka nádob za rok, tento počet ide neustále smerom nadol. Viac ako 20% občanov nevyváža žiadny komunálny odpad (neplatí za TKO). Tých 15 veľkoplošných kontajnerov je žalostne málo na to, aby sme tam uskladnili všetok odpad týchto neplatičov. Na základe uvedených skutočností chcem navrhnúť a budem sa to snažiť aj presadiť, aby sa obec vrátila k paušálnemu poplatku na osobu/deň. Nechcem však obec dostať do situácie tak

ako v minulosti, že z obce sa vyvážalo nekontrolovateľné množstvo akéhokoľvek odpadu a paušálny poplatok nevedel pokryť ani polovicu všetkých nákladov. Nový návrh by mal vyzeráť približne tak, že každý občan, ktorý má trvalý a prechodný pobyt v obci zaplatí 0,025€/deň. V prepočte to znamená 9,15€ na občana za rok. Za tento poplatok obec vyvieze 5 ks kuka nádob. Ak však občan vyprodukuje viac ako 5 kuka nádob, za každú kuka nádobu navyše zaplatí 1,80€/kuka nádobu. Na ilustráciu jeden príklad: 4-členná rodina zaplatí ročne 36,60€ a bude mať nárok na vývoz 20 ks kuka nádob.

Úplne na záver moja osobná skúsenosť so separova-

ným zberom je, že sme 4-členná rodina (rok 2010) a za jeden rok sme vyprodukovali 22 ks kuka nádob, pričom čestne prehlásim, že ani jeden odpad neskončil nikde inde. Samozrejme separujem tak ako majú možnosť aj iní občania, t. z. plasty do plastov, sklo do skla, papier odkladám pre deti do ZŠ a podobne aj železo. Ak udržím tento spôsob a množstvo, v mojom prípade by došlo k doplateniu za 2 ks kuka nádoby navyše t. j. 3,60€. Čo sa týka evidencie, zostane nezmenená, t. z. pracovníčka OcÚ poznačí každý vývoz do zoznamu a taktiež harmonogram odvozu zostáva nezmenený, teda každý štvrtok doobeda.

Váš starosta obce ■

Nový školský rok

Renata Cagalincová

Leto a prázdniny sú už neodvratne za nami. Začala sa škola a ja verím, že sme si všetci dobre oddýchli a do nového školského roku načerpali dostatok síl. Verím, že sme veľa cestovali, videli cudzie krajiny, spoznávali sme

krásne Slovensko, navštívili svojich príbuzných a dúfam, že všetci máme veľa chuti do učenia.

Určite nemusím pripomínať, aký význam má vzdelanie pre mladých ľudí v dnešnej dobe. Svet okolo nás sa rýchlo mení, očakáva

ľudí samostatných, schopných postarať sa samých o seba, vedieť sa rýchlo zorientovať, vedieť použiť vedomosti, prípadne rýchlo získať nové informácie. Vzdelanie je veľký dar a bohatstvo. Práve škola je miestom, kde človek získava vedomosti, učí sa písať prvé písmenká a počítať

zase príde. Určite každému z nás blúdi v hlave myšlienka aký tento školský rok bude? Čo nás čaká? Bude to desať mesiacov učenia, ale aj radosť v laviciach školy. Verím, že zažijeme len príjemné chvíle vzdelávania, upevnia sa vzťahy medzi pedagógmi, žiakmi a rodičmi a všetci sa budeme tešiť z dobrých výsledkov spoločnej práce.

Prajem všetkým školopovinným aj neškolopovinným veľa chuti, múdrosti a energie v štúdiu a aby sme spoločne úspešne zvládli nový školský rok 2011/2012.

V tomto školskom roku bude Základnú školu v Liptovskej Štiavniči navštevovať 50 žiakov – 17 prváčikov, 13 druhákov, 12 tretiačikov a 8 štvrtákov, v školskej jedálni sa stravuje 34 stravníkov a v školskom klube detí je 31 žiakov.

prvé príklady. Dnes však okrem základného vzdelania ponúka oveľa viac. Podporuje výučbu cudzích jazykov, šport, ochranu životného prostredia a veľa iných aktivít.

Každý školský rok je pre niekoho z nás niečím výnimočným. Niektorí odídu, niektorí

Mravčekovia v akcii

Janka Džuková

Jeseň sa nesie v znamení zberu úrody zo záhrad a polí, poľovačiek, príprav na zimu a u nás v škole aj v zbere odpadových surovín.

Túto jeseň sme sa zamerali na zber starého papiera. Žiaci - Mravčekovia 2. 3. a 4. ročníka sa s chuťou pustili do práce a so svojimi vozíčkami obehli celú dedinu. Poznávali toho toľko, že skoro zapratali vchod do školy. Aj tety z obchodu nám dovolili odviezť si kopy kartónov a papiera, za ktoré dostaneme peniažky, tak potrebné na nákup učebných pomôcok do školy. Ruku k dielu priložili aj rodičia prvákov, ktorí dovezli papier priamo do školy. Aj im patrí naša vďaka.

Je veľmi dobre, že už deti vedia, že zberom a spracovaním starého papiera zachránime ne jeden strom a tým vlastne prispievame malou kvapkou

k ochrane životného prostredia. Naši Mravčekovia to už vedia a pracovali tak usilovne a neúnavne ako ich malí

kamaráti, ktorých meno sme si pre ich usilovnosť "požičali."

Hudobná výchova - Výchova hudbou

Katarína Pastuchová

Dňa 3. októbra 2011 sa žiaci Základnej školy v Liptovskej Štiavnici zúčastnili výchovného koncertu v Kultúrnom dome v Ludrovej. Spomínanú akciu sledovali spolu s ludrovskými školákmi a škôlkármi.

Pozvaným hosťom bol vynikajúci hudobník, zberateľ ľudových piesní a spolupracovník STV a rozhlasu Anton Budinský z Očovej.

Žiaci mali možnosť v jeho podaní si vypočuť originálne ukážky hry na archaické hudobné nástroje. V úvode nechal zaznieť krásne tóny typického slovenského „symbolu“ – fujary, zatrilkoval na klasickej píšťale i na handrárskej píšťalke, predstavil gajdy i drumblu. Deťom sa zapáčila hra s vy-

užitím pastierskeho biča, krumhorna i harmonika-heligónka. Nemohol vynechať ani hru na okarine, Panovej flaute a citare.

Veľkouškodou bolo, že sme nemali možnosť si vypočuť aj jeho cimbalové majstrovstvo, keďže hru na cimbal študoval na Konzervatóriu v Brne a v Hradci Králové aj výrobu a mechaniku klavíra.

Anton Budinský je absolventom Vojenskej hudobnej školy

V. Nejedlého v Roudnici nad Labem, určitý čas pôsobil aj v SEUKu, vydal publikácie o ľudových piesňach z Očovej a z Novej Bane.

V súčasnej dobe žije v Očovej - Holcov Majer a ľudovej hudbe sa venuje profesionálne. Za umeleckú

reprezentáciu Slovenska bol ocenený ministrom školstva Listom sv. Gorazda.

Aj keď sa jednalo o časovo nenáročnú akciu, odozva u žiakov bola veľmi kladná a uvítali by sme aj viac takýchto kvalitných podujatí.

Enviro projekt

Renata Cagalincová

Počas tradičného stretnutia zástupcov verejnosti a celulózo papierenskej spoločnosti Mondi SCP s názvom Environmentálny deň bol 31. mája 2011 predstavený nový projekt. Mondi SCP podporí ekologicky a environmentálne orientované projekty v regióne dolného Liptova. Uzávierka podávania projektov bola 15. júla 2011. Formou spolufinancovania budú podporené projekty z celkového balíka 50 000 EUR a žiadateľmi mohli byť obce, školy, občianske aj neziskové združenia a organizácie dolného Liptova. Peniaze, ktorými Mondci SCP podporí región, nebudú smerovať na jednorazové poduja-

tia alebo akcie, ale podporené budú tie projekty, po ktorých tu zostane trvalá zmena, niečo, čo zostane viditeľné a čo bude praktické pre obyvateľov regiónu, či jeho návštevníkov. Keďže podmienkou podpory je forma spolufinancovania, žiadatelia musia časť prostriedkov získať iným spôsobom. Je to štandardná podmienka financovania aj pri eurofondoch, žiadateľov to nútilo vytvoriť skutočne precízne projekty, keďže do nich vložila i vlastné peniaze.

A tak sme šťastie pokúšali i my z Liptovskej Štiavnice a riaditeľka školy vytvorila projekt s názvom **Ak piješ vodu, myslí na prameň**. Projekt úspešne prešiel, žiadali sme 4000 €

a získali 3000 €. Obec by sa mala podieľať pri spolufinancovaní čiastkou asi 200 €.

Podstatou projektu je obnoviť a zachovať pramene, ekosystémy, zvýšiť ekologické povedomie obyvateľov obce, dlhodobo sa starať o vybrané pramene žiakmi školy, vytvoriť náučné tabule a umiestniť ich v blízkosti prameňov, vytvoriť centrálnu tabuľu a umiestniť ju v centre obce, propagovať pramene i mimo obce. Cieľom projektu je vybudovať náučný chodník, zachovať aspoň tri existujúce pramene, zvyšovať ekologické povedomie už od školského veku, zviditeľniť štiavnické pramene/medokýše v obci a mimo obce, učiť deti hrou i prácou mimo školy,

zveladenie stavu ekosystémov. Z aktivít projektu je potrebné spomenúť rozbor vody, zabezpečenie a osadenie lavičiek a informačných tabúľ, návrh a tlač informačných materiálov, zabezpečenie prednášok ekologických združení, nákup kníh a objednávka predplatného časopisov s environmentálnou tematikou, zrealizovanie Ekofilmu o štiavnických prameňoch žiakmi školy, vytvorenie sekcie na stránke obce a školy.

Projekt musí byť zrealizovaný do konca kalendárneho roka 2011. O niektorých realizovaných častiach projektu vás budeme informovať na stránkach novín.

Počítačové hry, ÁNO či NIE?

Zuzana Chlustová

Socializáciu detí, či sa nám to páči alebo nie, dnes do určitej miery preberá na svoje plecia elektronika v podobe médií akými sú televízia, rádio, internet, počítačové hry. V tejto súvislosti je potrebné uvedomiť si niekoľko skutočností.

Človek je od prírody hravý tvor a hra je sprievodným javom celej našej spoločnosti. Dieťa sa pomocou hry pripravuje na svoje budúce pôsobenie (napodobňovanie), dospelému prináša relax, uvoľnenie, zábavu, pohodu. Má však počítačová hra okrem zábavy aj iný vplyv?

Výskumy zaoberajúce sa vplyvom televízneho násilia na diváka (aj detského), prebiehajú už niekoľko rokov a nezvratne vyhlasujú nevhodnosť akčných a násilníckych scén vo filmoch. Dôsledky častého sledovania takýchto filmov hlavne u detí sa môžu prejaviť až o 10 a viac rokov. Toto zistenie je alarmujúce, lebo rozdiel medzi filmom a počítačovou hrou je značný. Kým pri filme sa dieťa stáva len pasívnym pozorovateľom deja, pri počítačovej hre sa dieťa do interaktívneho deja zapája aktívne, tvorí a mení ho. Je vždy hlavným hrdinom.

Niektoré môže namietkať, že napr. rozprávky, na ktorých sme boli vychovávaní my dospelí a ktoré výrazne ovplyvnili našu socializáciu, obsahujú tiež prvky násilia. Útočné formy správania v rozprávkach sú však spracované práve v prosociálnom kontexte. Krutý trest a niekedy možno aj smrť je v rozprávkach formou od-

platy za spáchané zlo alebo násilie na nevinných. Vedie tak dieťa k poznaniu, že zlo je potrestané. V rozprávkach je teda zlo a jeho potrestanie symbolom predstavujúcim spravodlivosť - vždy víťazí dobro nad zlom.

Každý z nás si utvára svoj vlastný svet podľa vlastných skúseností. Keď sú deti vystavované vplyvu násilia v televízii, hrách či drastickým rozprávkam, tak je tým ich svet ovplyvnený a začnú to chápať ako určitú normu. A ak sa napríklad vo svojom počítačovom svete naučia uvoľňovať svoju agresiu tým, že budú strieľať po ostatných, určitým spôsobom sa to podpíše aj na ich bežnej norme správania. Rizikové pre dieťa je aj to, že keď v počítačovej hre niekoho rozstrieľa a potom si hru pustí znova, postava „vstane z mŕtvych“ akoby sa nič nestalo. Zdôrazniť treba aj skutočnosť, že počítačové hry pôsobia na nezrelú detskú psychiku oveľa viac ako na zrelú psychiku dospelého človeka. Dieťa tak môže oveľa rýchlejšie podliehať rozvoju rôznych druhov závislostí.

Výchovný vplyv rodiny má v tejto problematike nezastupiteľné miesto. Je vhodné, aby

rodič neumiestňoval počítač do detskej izby alebo na miesto, kde nie je možná kontrola dieťaťa. Tiež je vhodné vedieť násilnícku počítačovú hru dieťaťu zakázať. Dieťa sa možno pôjde hrať ku kamarátovi, ale už bude mať vedomie o určitých hodnotách, ktoré sú vlastné jeho rodičom. Aj keď poruší rodičovský zákaz, vedomie, že takúto hru rodičia odmietajú, je krajne dôležité pre jeho výchovu a vzdelanie.

Počítačové hry však nie sú len o bezduchom virtuálnom krviprelievani. Náučnou hrou sa dieťa dokáže naučiť omnoho viac ako mechanickým memorovaním. Na pultoch predajcov sa objavujú aj hry, ktoré naozaj rozširujú rozhľad, upevňujú logické myslenie, cvičia postreh, zlepšujú priestorovú orientáciu, modelujú situácie, do ktorých by sa dieťa nemohlo v reálnom živote dostať. Ide

o rôzne ekonomické simulátory, kde hráč stavia vlastné mesto alebo zoológickú záhradu či lunapark, stará sa o „svojich“ obyvateľov, prípadne sa sám podieľa na chode rodiny. Tiež sa sem radia rôzne logické hry či typické detské „plošinovky“ (skákačky, behačky...).

Nadmerné trávenie voľného času pri počítačovej hre ostáva však aj tu problémom. Dieťaťu do života dá isto viac svedomitá príprava do školy ako dlhé vysedávanie pred monitorom.

Ak chceme zistiť, ako hra vplyva na hráča a aký má výchovný vplyv, treba si ju hlavne zahrať. Pozerať sa nestačí.

V rámci systému PEGI existujú dva typy piktogramov, ktoré označujú hry podľa obsahu alebo vekovej kategórie.

Zdroj www.zodpovedne.sk

	Hra obsahuje vulgarizmy
	Hra obsahuje diskriminačné prvky. Obsahuje zobrazenia alebo materiály, ktoré môžu nabádať k diskriminácii
	Hra znázorňuje (obsahuje) užívanie drog
	Hra môže pôsobiť na dieťa desivo až hrozivo
	Hra znázorňuje nahotu alebo iné sexuálne správanie
	Hra zobrazuje násilie
	Hra, ktorá nabáda alebo vyučuje hazardné hry
3+	Odporúčaný vek 3+ hra je vhodná od troch rokov úplne pre každého
4+	Odporúčaný vek 4+ hra je vhodná od troch rokov úplne pre každého
6+	Odporúčaný vek 6+ hra je vhodná od troch rokov úplne pre každého
7+	Odporúčaný vek 7+ hra je vhodná od sedem rokov pre každého. Deti do sedem rokov sa môžu hrať pod dohľadom dospelého
12+	Odporúčaný vek 12+ hra je vhodná od dvanásť rokov pre každého
16+	Odporúčaný vek 16+ hra je vhodná od šestnásť rokov pre každého, väčšinou je treba rátať so zobrazením násilia, hrôzy, problematiky drog a pod.
18+	Odporúčaný vek 18+ hry len pre dospelých, ktoré by deti do osemnásť rokov rozhodne nemali hrať

Vrchhora a povstanie

Alfonz Balko

Všetci istotne poznáte rovinnatú pláň východným smerom nad našou dedinou – Vrchhoru. Je z nej nádherný výhľad východným smerom na dedinu Sliache a v dialke Západné a Nízke Tatry, na sever mohutný Choč so skalnou stenou, na západ Ružomberok s Mníchom, Čebraťom, Malinô Břdom a Smrekovicou, v popredí s Všešvätským kostolom a na juh Poľanu a Makovicu a vrchy vytvárajúce Zemiansku a Komornícku dolinu. Pláň pretína poľná cesta zo Štiavnice do Sliachov. Poznáte tento kút nášho chotára iste všetci. Ja som sa tam okrem zimy zdržiaval často. Mali sme tam pole. A práve s týmto poľom je spojená jedna moja spomienka na SNP.

Bol október 1944. Krásny slnečný deň. Slniečko poobede ešte jesenným teplom hrialo, pofukoval jemný vánok a my s otcom, ako predtým už mnohokrát, sme tam orali. Ja,

ako obyčajne, som poháňal a otec bol pri pluhu. Ostávalo poorať už len niekoľko brázd. Vtom pribehol k nám mladší brat, s odkazom od mamy, aby otec šiel hneď domov, lebo je u nás zase „ten Nemec“. (Rodičia prevádzkovali obchod a mäsiarstvo.) „Ten Nemec“ bol nemecký vojak, ktorý už raz „nakúpil“ pravdaže bez platenia v našom obchode údeniny. Preto otec okamžite nechal všetko tak a utekal domov. Nemec v uniforme SA už bol na odchode s klobásou, slaninou a kusom údenej šunky, samozrejme zase bez platenia, keď otec pribehol domov. Nečudo, že bol veľmi nahnevaný, nielen preto, že musel odísť od rozrobenej roboty ale najmä preto, že mu niekto siaha na jeho vlastníctvo. Ako potom mama hovorila, otec schytil nôž a skríkol na Nemca: Už aj to vráť, alebo zaplať Nemec. Nemec nevedel slovensky ale zrejme výzor môjho otca ho naľakal, odhodil kraďnuté veci a odišiel. Otec sa upokojil a

mysleli sme, že to skončilo celkom dobre. Opak bol pravdou. Na druhý deň zastal pred našim domom motocykel so sajdkou a dvoma vojakmi. Prišli do domu, namierili samopalmi na otca a prikázali mu nasadnúť do sajdky. A od toho okamihu sme otca nevideli takmer dva mesiace. Ako sme sa neskôr dozvedeli dôvod pre ktorý zatvorili otca, bolo zásobovanie partizánov potravinami. Zatvorený bol vo väzení na terajšom Okresnom súde. Keď sme sa to dozvedeli, kde je otec zatvorený a že tam väzni chodia poobede na dvor väznice, chceli sme mať istotu, že otec je tam a že ho nezastrelili. Z tohto väzenia totiž denno-denne nemeckí vojaci odvážali na voze ťahanom koňmi niekoľko väzňov za Biely potok, kde ich popravovali zastrelením. Zásobovanie partizánov bol pre Nemcov dostatočný dôvod pre zastrelenie vinníka. To vzenie na otvorenom teréne po meste malo byť zrejme výstrahou obyvateľom: Opozývajte sa

pomáhať partizánom – takto skončíte. Ja som vtedy chodil do gymnázia a vždy, keď sa mi to podarilo som po vyučovaní šiel na schodište do sédrie (my sme vtedajšiu budovu súdu volali sédria), odkiaľ bolo vidieť na dvor väznice. Bol som šťastný, keď som medzi väzňami videl chodiť otca v dvojstupe okolo dvora. To znamenalo, že ešte žije. Mama samozrejme robila všetko možné, aby otca zachránila. Podarilo sa to vďaka rodine v Rybárpoli, ktorá kontaktovala jedného z tlmočníkov (volal sa p. Pfitzner) a pomohol aj vtedajší štiavnický rim.-kat. kaplán, veľmi dobrý človek (pôvodom z Oravy, rovnako ako môj otec). Nevieť čo všetko moja mama podnikla pre záchranu otca ale podarilo sa jej to. Viete si predstaviť tú nesmiernu radosť, keď sa otec takmer po dvoch mesiacoch objavil doma.

Nuž aj takéto spomienky sú spojené so SNP.

Staronová dovolenka v Taliansku

Edita Haluzová

Už po tretí krát sme sa členovia JDS a rodinní príslušníci tešili na dovolenku do talianskeho Lignana. Aj teraz ju pre nás pripravil a vybavil predseda OV JDS p. Bukna.

Každý rok sa mení časť záujemcov, ale väčšina skalných ostáva a teší sa na príjemný pobyt pri Jadranskom mori.

26. augusta večer sme nastúpili do autobusu CK z Piešťan a ako sa míňala noc, boli sme čoraz bližšie k cieľu našej cesty. V sobotu ráno sme vystúpili pred vilou

Giulia, v ktorej sme sa mali toho roku ubytovať. Keďže na ubytovanie sme museli čakať do obedňajších hodín, odložili sme kufre, vybrali sme plavky a vyrazili sme na pláž. More nás prekvapilo príjemne teplou vodou, do ktorej sme sa hneď ponorili a osviežili si unavené údy po dlhej pre nás už namáhavej ceste. Ubytovanie bolo štandardné, žiadny komfort, ale kuchárky nám pripravili chutnú večeru, zo sprchy tiekla teplá voda, takže nám nič nebránilo ľahnúť si do pripravených postelí.

Počasie bolo príjemné, slnečné, more teplé, piesok

jemný, žiadni morskí ježkovia, či iná háveď a slanej vody sme si užili tiež do sýtosti. Až teraz som prišla na to, že Lignano z jedného konca obmýva more z oboch strán. Má vlastne taký výbežok, ktorý vybieha do mora. My sme zatiaľ poznali len tú časť, na ktorej boli piesčité pláže a zrazu sme objavili aj druhú časť, ktorá je rajom rybárov, čajok a komárov, ktoré nás po večeroch obšťastňovali a znepríjemňovali nám spánok.

Tí, čo chceli zažiť lignanské pondelkové trhy si opäť prišli na svoje a domov sa vracali s plnou taškou dar-

čekov .Cena talianskeho šampanského aj hrozna bola priaznivá, tak sme si dopriali aj jedného aj druhého. A keďže som v minulom čísle písala o potravinovej alergii, nemala som odvahu pochutnať si na morských príšerkách. Pre istotu!

Aj toho roku pripravili delegáti zaujímavé fakultatívne výlety do Benátok, Terstu, či rybárskej osady a veľa našich sa na nich aj zúčastnilo. Tí, ktorým sa nechcelo voziť po výletoch a chceli objavovať nové zákutia a uličky mesta si vypožičali bycikle, ktorých zapožičanie bolo zadarmo.

Pokračovanie - s. 8

Papier znesie všetko

Michaela Uhrinová

Aj keď sme sa už dávnejšie rozlúčili s letom, ešte done dávna sme si vychutnávali jeho hrejivé lúče. To keď videlo čo sa robí na našej „scéne“, radšej sa schovalo a nad slovenskou krajinkou sa natiahli chmáry. Jedno popoludnie som si vykračovala námestím a nie po prvý raz ma zastavil díler so „špičkovými, kvalitnými, 100 % prírodnými“ parfémami, ktoré vám pomôžu získať muža/ženu vašich snov. Pri otázke či mám rada svēží alebo kvetinové, som poďakovala a vysvetlila, že sa ponáhlam. Tento český mladík to jednoducho vyargumentoval: „Slečno, to nevádi, já umím mlúvit rychleji než padla vaše vláda!“... a náramne sa bavil na našej situácii, ktorá až tak k smiechu nie je. Aj keď s humorom sa žije ľahšie. Určite sa aj vám jeden utorkový podvečer dostalo do uší: Rýchlo si niečo želajte, padá vláda. A keď sa tak stalo, neboli ste jediní, ktorí pozorne sledovali dianie v slovenskom parlamente. Médiá z celého sveta pritiahla na Slovensko otázka eurovalu, ktorá našu vládu rozdelila. Svetové denníky zvučných mien nemohli nechať túto tému neopomenutú. Plátky ako New York Times, Washington Post zdobili titulky ako sa Slovensko, malá krajina hrá s nervami celej Európy. Pritiahli sme pozornosť celého sveta. Ale predsa možno všetko zlé je na niečo dobré a po tomto dramatickom divadielku konečne vo svete budú vedieť že Slovensko

a Slovinsko je teda rozdiel. Spomínate si ešte po parlamentných voľbách na rozžiarené tváre, úsmevy a sľuby politikov, ktoré sa vždy sľubovali? Ak áno, určite vám v ušiach zarezonovala aj pamätná veta pani premiérky: Riško, drž balónik. Odtedy uplynul rok aj necelé 4 mesiace a zdá sa že Riškovi balónik už uletel. Poznámky k tejto aktuálnej téme si neodpustí teraz skoro nikto. Spomeniem vetu nášho profesora: „Na Slovensku sa pripravuje verejná zbierka na odkúpenie Fax&Copy, ktoré sa následne daruje naspäť pánovi Sulíkovi, aby sa vrátil ku kopírovaniu a nerobil veci, ktorým nerozumie.“ Každý si na túto tému dokáže utvoriť vlastný názor, ktorý sa mu (ne)chtiac pokúšajú dotvoriť slovenské médiá. V posledných dňoch to nebolo vždy objektívne, ako sa objavila kauza istého denníka a televízie. Napadol mi výrok profesora, bývalého poslanca NR SR, ktorý je mediálne známy aj vďaka jeho láske ku kvalitnému Orešanskému a následnej chuti sadnúť si za volant. „Televízor nepozerám, televízor nemám a ani som nikdy nemal, pretože je to jeden bulvár.“ Odkiaľ si má potom jednoduchý človek utvoriť svoj skromný názor? Po správach o svetovej kríze, neschopných vládach, zákerných bankách sa človek zamyslí, kde tento svet speje a ako tomu bude o pár rôčkov. Na odľahčenie situácie medzi študentmi aktuálne koluje výzva: „Milí študenti, prepíte vaše peniaze ešte dnes, lebo ich zajtra v Grécku prepíjú

za vás.“ Mnohí by túto výzvu najradšej zobrali doslovne, iní sa tohto hesla chopili po tom, čo počuli, ako sa poskladajú aj na predčasné voľby a nejaké to drobné odstupné politikom. K tomu sa z každej strany valia správy o tom ako bude rok 2012 pre svet zlomový a dokonca podľa mayského kalendára aj posledný. Na to sa chytili sekty po celom svete a dnešná situácia im len nahráva do karát a tak môžu pritiahnúť čo najviac ľudí. Človek nemusí byť veštec, aby si situáciu o pár rokov vedel matne predstaviť. Aj dobrý ekonóm vám povie kam sa svet uberá bez toho, aby vás vyzval k tomu, aby ste opustili všetko čo máte a začali žiť pod previsom v jaskyni, bez akéhokoľvek kontaktu s okolitým svetom. Predstava ako sedíte niekde na kameni a odratúvate dni, kedy príde spomínaný koniec, je naozaj vábivá. Pri niektorých vám tiež zastane rozum. Napríklad pred rokom bol v relácii reflex odvysielaný príspevok, v ktorom „numerologička“ Lumina, ktorá odvodzuje pôvod z planéty Láska tvrdí, že vo vesmíre už krúžia vesmírne lode pripravené včas si prísť po ľudí. Vraj ju navštívili mimozemšťania, keď spala a oboznámil ju so svojím ďalším skorým príchodom. Lumina dokonca vydedukovala, že veľké futbalové štadióny a parkoviská sú postavené pre iný účel akému slúžia dnes. Sú totiž na to, aby slúžili ako pristávacie plochy pre vesmírne lode. Funkcia, ktorú plnia teraz, má byť len akousi zástierkou. Vraj

architekti mesta musia byť s týmito civilizáciami prepojení. Lumina sa pýta samej seba, či aj pešia zóna je len náhoda. Vzápätí si aj odpovedá: „Nie, nie je náhoda, že máme v našom meste 3 roky pešiu zónu. Je pripravená, aby splnila svoj účel: mimozemšťania zastanú, pristanú, naložia, odletia.“ Keď sledujete tento príspevok s otvorenými ústami, čakáte na záver rozuzlenie. Buď je to paródia na rok 2012 alebo nejaký vtip. No mýlite sa. Dokrútkka bola odvysielaná s maximálnou možnou dávkou vážnosti. Pri správach, dokrútkach, zaručene správnych informáciách si pomyslite, že teraz by vám možno bolo naozaj lepšie niekde na kameni v lesnej čistinke. Očný, či verbálny kontakt by ste udržiavali možno len s veвериčkou, o ktorej by ste si boli aspoň istý, že vás nebude zavádzať mylnými informáciami. Jedno je isté, médiá hýbu svetom a tak to aj ostane. Je polovica októbra a my už len s napätím očakávame z ktorej strany letáku na nás „vyskočí“ Mikuláš s vianočnou ponukou špičkových darčiekov. „Od 100-percentných“ bioprípravkov, ktoré okolo prírody ani nechodili, až po čínske hračky z PVC s „0-percentným“ obsahom toxických látok. Ako sa hovorí, papier znesie všetko. Je na nás aby sme si z neho zobrali to užitočné a poučné. Prípadne sa pri ňom môžete zohriať, keď už na ňom nenájdete nič a nikoho s kým sa stotožníte. ■

Staronová dovolenka v Taliansku

Pokračovanie zo s. 7

Nie, nestihli sme sa nudiť. Týždeň sa nám tak rýchlo minul, že sme sa ani nenazdali a balili sme sa na spiatočnú cestu. Keďže aj deň bol slnečný a

my sme odchádzali o 16-tej hodine, stihli sme sa po ceste pokochať krásou Dolomitov, či talianskych a rakúskych Álp.

Na rok sa chystáme do Vodic v Chorvatsku. Už teraz sa všetci tešíme a zároveň pozývame svojich členov, aby sa k nám pripojili a užili si kúsok leta pri mori. Výhodou pre

nás je, že nemusíme celú sumu uhradiť naraz, ale platíme si ho po čiastkach od januára do mája a tak naše vrecko takýto výdavok ľahšie unesie. ■

Ešte nie sme ešte takí starí ...

Jozef Klimčík

Ešte nie sme ešte takí starí, že by sme si nezaspievali. S touto hlavnou myšlienkou sa uskutočnilo začiatkom augusta podľa plánu aktivít ZO Jednoty dôchodcov Slovenska v našej obci posedenie pri guláši a pri iných dobrotách v Zemianskej doline.

Privítalo nás nádherné počasie, no aké však bolo naše nemilé prekvapenie, keď sme nenašli našimi chlapmi deň

vpred nachystané drevo na varenie gulášu. Vďaka vám za to naša „mládež“!

Toto prekvapenie nemohlo odradiť naše šikovné „dievčatá“ s gulášmajstrom Jankom Kaliarikom, aby sa vec nepodarila. Chlapi rýchlo z lesa poznášali a narúbali nové drevo, ženy pripravili ingrediencie a Janko mohol začať s prípravou výbornej špeciality. Medzitým sme sa častovali dobrotami v tuhom i tekutom stave, prinesenými

z domu. Harmonika samozrejme pri takejto udalosti nemôže chýbať a tak naša Hanka podľa prania účastníkov doprevádzala naše „starecké hlasy“ a dobrá nálada prítomných sa ešte stupňovala. Guláš rozvoniaval čoraz silnejšie a bolo treba jeden veľký kotol vyprázdniť a naše menšie nasýtiť. Janko dostával jednu pochvalu za druhou, harmonika a náš spev iste vzrušili aj okoloidúcich turistov i pasúcu sa zver.

Návštevou nás poctil aj náš starosta, ktorý „nezabudol“ na dobrú výchovu a prispel k výbornej atmosfére tohto podujatia. Dobro sa cítili aj naše vnúčatá, ktoré sa tu vyšantili do krajnosti pri dohľade svojich blízkych starkých. Za zorganizovanie tejto peknej akcie patrí vďaka výboru ZO JDS a určite už dnes sa mnohí tešia na tie ďalšie, ktoré nám v budúcnosti pripraví.

Letný tábor v indiánskom duchu

Zuzana Zarevúcka

Ďalšie dva mesiace prázdnin máme za nami a už celý mesiac zohrievame školské lavice a snažíme sa opäť vytrénovať si hlavičku, aby sa do nej znova čo to dostalo ☺.

No aj napriek tomu sa vrátim k prázdninám. Prvý prázdninový týždeň sme odštartovali s deťmi v tábore. Hneď 2. augusta sme opustili naše domovy a odišli sme do Kláštora pod Znievom, kde sme spolu prežili skvelých 8 dní. Tohtoročný tábor sa niesol v indiánskom duchu. Všetci animátori mali vlastné indiánske oblečenia, ko-

pije a svoje kmeňové. Dokopy sme mali 7 kmeňov. Na začiatku tábora sme sa oboznámili s táborovým poriadkom, s priestormi a nakoniec aj sami so sebou. Fungovala nám aj táborová pošta, kde sme si všetci mohli písať a spoznávať sa aj takouto formou. Deti mohli do táborovej knihy písať svoje postrehy a to, čo sa im páčilo

alebo nepáčilo v daný deň. Nazvali sme si to ako „Fajn a Fúj“ plagátik.

si maľovali rôzne indiánske znaky, získavali pierka odvahy, poslušnosti, poriadkumilovnosti, mlčanlivosti, vytrvalosti. Vytvárali si vlastné kmeňové kopije, ktoré vždy mali so sebou, vlastné indiánske pončá, podľa svojej nekonečnej fantázie.

Na každý deň sme mali pripravený pestrý program. Aj keď nám prvé tri dni pršalo, nenechali sme sa odradiť a užili sme si naplno každý deň. Absolvovali sme prechádzku do Vrúcka spojenú s duchovnou obnovou, noč-

V tábore nás bolo okolo 70 usmiatech a vždy správne naladených ľudí. Deti prekonávali rôzne skúšky odvahy a učili sa starým indiánskym z v y k o m . Po tvárach

Pokračovanie - s. 10

Letný tábor v indiánskom duchu

Pokračovanie zo s. 9

nú hru, boyard, opekačku, rôzne hry a tvorivé dielne. Každý večer pred spaním nám jedna zo skupiniek predstavila svoj kmeň, potom animátori zahrli divadielko v podobe tieňohry a zhodnotili sme si celý deň.

Predposledný táborový deň sme mali konečné zhodnotenie, deti získali veľa rôznych cien a ukončili sme ho slávnostnou večerou a eRko tančami. Posledný slnečný deň, tesne pred odchodom domov, sme sa zastavili v Bojniciach na kúpalisku, kde deti vydali zo seba poslednú energiu a plný zážitkov sme sa mohli vrátiť domov

k svojim rodinám.

Ani sme sa nenazdali, začala sa škola a hneď prvý víkend sme mali „potáborové stretko“, ktoré sa uskutočnilo 11. septembra v Ludrovej. Deti prišli so svojimi rodičmi a súrodencami. Na začiatku sme si zaspievali našu táborovú hymnu, Pierko. Zatiaľ, kým sme sa všetci poschádzali, zahrli sme sa spolu hru „kompót“ Pre rodičov sme si pripravili malú skúšku odvahy, aby sa mohli začleniť do indiánskych kmeňov ku svojim deťom. Pán farár si posedel s rodičmi pri kávičke, zatiaľ čo sme sa mi s deťmi zabávali, hrali, tancovali a spomínali na tie najkrajšie

zážitky z tábora. Deťom sme odovzdali Cd-čku s fotkami z tábora, aby mali na čo spomínať.

Tak ako sa začal nový školský rok, tak začali aj naše eRko stretká. Prvé úvodné stretko sme mali v piatok, 30 septembra. Deťom sme pripravili stopovačku pod Medokýšom v podobe pokladovky. Ich úlohou sa bolo dopracovať cez jednotlivé stanoviská k pokladu, teda v tomto prípade, ku sladkej odmene ☺.

Tak ako každý rok, aj tento pripravujeme veľa akcií pre deti a mládež. Tešíme sa na spoločné chvíle s Vami, Vaši animátori! ☺

Osemsmerovka (zostavil Dušan Dírer)

Y	Z	Á	S	U	V	K	A	H	I	N	K
K	V	K	B	A	Ž	K	F	Ľ	A	Š	A
N	O	D	A	K	Č	A	M	Y	Š	K	A
I	N	Ý	R	I	A	T	P	O	L	A	A
D	J	A	L	O	E	K	K	R	T	B	M
O	B	O	A	K	☺	Ú	A	Y	O	J	
H	T	Š	A	U		B	R	B	K	R	
S	Í	L	K	L	T	E	O	I	Ď	L	U
N	B	S	A	I	K	O	L	E	S	O	K
O	V	I	D	A	L	K	K	U	T	K	A
L	S	M	I	R	A	K	E	T	A	A	E
S	N	Ó	F	E	L	E	T	V	N	N	A

Riešenia z čísla 3/2011:

Osemsmerovka: Prajeme vám príjemné leto.

Výherca tajničky: 5 € Sk ziskava: Amy Králiková - Liptovská Štiavnica. Výhru si môže vyzdvihnúť na Obecnom úrade.

Riešenie dnešnej osemsmerovky odovzdávajú v kancelárii obecného úradu.

Jedného vylosovaného riešiteľa odmeníme sumou 5 €.

ŠTIAVNICKÉ TO I TO

vydáva obec Liptovská Štiavnica maximálne 6 krát do roka. Povolené OÚ Ružomberok pod regist. č. OÚ 1/1999, evidované na MK SR pod evid. č. EV 3111/09.

Šéfredaktor a DTP: RNDr. Dušan Dírer. Redakčná rada: Mgr. Renáta Cagalincová, Mgr. Jana

Džuková, Edita Haluzová, Mgr. Zuzana Chlustová, Mgr. Katarína Kačalková, Bc. Katarína Kostolná, Dušan Lauko, Mgr. Katarína Pastuchová, Ladislav Slanica, Michaela Uhrinová, Zuzana Zarevúcka. Neprešlo gramatickou úpravou. Akékoľvek rozmnožovanie textu, fotografií, grafiky vrátane údajov v elektronickej podobe len s predchádzajúcim písomným súhlasom vydavateľa. Redakcia si vyhradzuje právo na úpravu a uverejnenie článkov.

Adresa: Obecný úrad Liptovská Štiavnica, Stará ulica 39/53. Internet: <http://toito.liptovskastiavnica.sk>